

KESTÄVÄ ELÄMÄNTAPA – OHJELMA - HÄMEENLINNA 2014-2020

Kunnat ja muutos

- Kuntien tulee uudistaa toimintatapoja kestävämpään suuntaan huomioiden **taloudellinen, sosiaalinen ja ekologinen** näkökulma
- Kuntien **elinvoima rakentuu** (Huovinen & Sallinen 2012):
 - vahvasta kuntataloudesta
 - vetovoimaisesta ympäristöstä
 - kilpailukykyisestä yrityskannasta
 - osaamisen ja työvoiman saatavuudesta
 - julkisista ja kaupallisista palveluista
 - sosiaalisesta pääomasta ja yhteisöllisyydestä

Hämeenlinna - strategiasta kestävään kehitykseen

- Hämeenlinnan visiona on olla historiastaan elinvoimaa ammentava, kaunis ja kodikas kulttuurikaupunki Suomen sydämessä
- Kestävä elämäntapa - ohjelmassa **tarkennetaan kestäväen kehityksen nykytilaa** ja tarkastellaan tulevaisuuden tavoitteita Hämeenlinnassa
- Asiakirja **täydentää** Hämeenlinnan **kaupunkistrategiaa** ja **edistää ympäristösitoumusten toteuttamista** ja toimeenpanoa

Polku Aalborgin sitoumuksesta nykytilaan

- Hämeenlinnan kaupunki **allekirjoitti** vuonna 2004 eurooppalaisille kaupungeille suunnatun kestävän kehityksen **Aalborgin sitoumuksen**.
- Sopimuksen toteuttamiseksi vuonna 2007 nimettiin työryhmä, jonka tehtävänä oli laatia Hämeenlinnalle toimenpide-ehdotukset sitoumuksen toteutumiseksi.
- Kestävä kehitys **linjattiin keskeiseksi toimintaperiaatteeksi** osana kaupungin strategista kehittämistä ja kaupunkisuunnittelua. (KH 15.10.2007, 9§)
- Hauho, Hämeenlinna, Kalvola, Renko, Lammi ja Tuulos yhdistyivät 1.1.2009 **kuntaliitoksella** muodostaen uuden Hämeenlinnan kaupungin.
- Aalborgin sitoumuksen toteutumisesta laadittiin nykytilakartoitus syksyllä 2013

Kestävä kehitys

Keihään kärjet

- Kehittämisspalveluiden Kymppi-hanke suunnitteli vuonna 2012 Aalborgin sitoumuksen pohjalta Hämeenlinna kaupungille uudet kestävän **kehityksen keihäänkärjet**

Energiapihi Hämeenlinna

- Energiatehokkuuden parantamisella kevennetään kaupungin hiilijalan-jälkeä
- Vastataan globaaliin trendiin ja parannetaan kaupunkikonsernin taloudellista tuottavuutta
- Toimitaan tuottavasti ja torjutaan ilmastonmuutosta samalla asukkaiden elämänlaatua parantaen

Keihään kärjet

- Energiapihi Hämeenlinna
- Toimiva ekoarki
- Kestävästi kuluttava Hämeenlinna
- Kestävän liikkumisen edistäminen

Toimiva ekoarki

- Kaupungin henkilökuntaa koulutetaan ekotukihenkilöiksi.
- Ekotukiverkosto vie kaupungin kestävän kehityksen kärjet osaksi ekoarkea
- Olemassa olevien hyvien käytäntöjen ja hyvän ekoarjen edistäminen

Kestävästi kuluttava Hämeenlinna

- Kaupungin hankintojen ympäristökuormitus
- Tuottavuuden parantaminen
- Seudullisten tuottajien suosiminen

Kestävän liikkumisen edistäminen

- Joukkoliikenteen hyödyntäminen
- Pyöräilyn edistäminen
- Lihavoimin liikkumisen edistäminen

TYÖKALUJA YMPÄRISTÖ-
YSTÄVÄLLISEEN PALVELUKETJUUN

KYMPPI

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Hyvä arki asuu Hämeenlinnassa

Johtamisen näkökulma

- Hämeenlinnan kaupunginvaltuusto hyväksyi kesäkuussa 2013 uuden kaupunkistrategian vuosille 2014–2020.
- Arvoina yhdenvertaisuus ja yhteisöllisyys, asukaslähtöisyys ja palveluhenkisyys, luovuus ja rohkeus sekä **kestävä elämäntapa**.

Ympäristöohjelman suhde kaupunkistrategiaan ja suunnitelmiin

Menestystekijät hyvälle ympäristölle ja kestäväälle kaupunkisuunnittelulle

- Kokonaisvaltainen ennakoiva ja kestävä **maankäytön suunnittelu**
- Hallittua kasvua tukeva **tonttitarjonta, monipuoliset asumismahdollisuudet** ja tarkoituksenmukainen **palveluverkko**
- **Ympäristö- ja energiainnovaatioiden käyttöönotto** ja uusien teknologioiden hyödyntäminen
- **Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen, terveellinen elinympäristö ja vesistöjen puhtaus**

Johtamisen tavoitteet 2014-2020

- Kaupunki luo edellytyksiä ympäristöä säästävän elämäntavan kehittämiseen ja toteuttamiseen (kampanjat, teemaviikot, toimiva ekoarki, kestävästi kuluttava ja energiapihi Hämeenlinna)
- Tilaajat ja tuottajat määrittelevät toimintansa ympäristönäkökohdat vuosittaisissa palvelusopimuksissa ja palvelusuunnitelmissa
- Aluekehityshankkeilla on määritellyt ympäristötavoitteet
- Kaupunkistrategian toteutumista seurataan vuosittain
- Kaupunki kartoittaa ja laajentaa ympäristö-sertifikaattien (ohjelmien) käyttöä
- Kestävät julkiset hankinnat

Johtamisen näkökulma

- Aalborgin sitoumus
- Kaupunkistrategia
 - Elinvoimainen elinkeinoympäristö
 - Palveluverkko
 - Hyvä ympäristö ja kestävä kaupunkisuunnittelu
 - Talous
 - Hyvinvoiva henkilöstö

Ekologiset tavoitteet 2014-2020

- Kaupungin jätehuollon kartoittaminen ja kehittäminen ja sekajätteen määrän vähentyminen
- Resurssitehokkuuden edistäminen (Luonnonvarojen kestävä käyttö)
- Kiinteistöjen energiankulutuksen vähentyminen vuoteen 2020. Innovatiiviset energiaratkaisut , neuvonnan kehittäminen rakennusvalvontatyössä.
- Hiilidioksidipäästöjen vähentyminen vuoteen 2020. Viherrakentamisen uudenlaiset tavat käyttöön, nollaenergiarakentamisen edistäminen.
- Päiväkotien ja koulujen Vihreä lippu –ohjelman laajentaminen
- Energiansäästösuunnitelman päivittäminen
- Kestävän liikkumisen edistäminen

Ekologinen näkökulma

- Ympäristö- ja energiainnovaatiot
 - Ilmastonmuutos
 - Uusiutuva energia
 - Jätteen kierrätys
- Luonnon monimuotoisuus
 - Ympäristön kuormitus
 - Päästöjen määrä
 - Kestävän liikkumisen edistäminen

Vihreä lippu

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Hyvä arki asuu Hämeenlinnassa

Taloudelliset tavoitteet 2014-2020

- Vuosittainen ympäristötilinpäätös
- Energiatehokkuuden edistäminen
- Alueen yritysten sijoittumisprosessit ja uusien työpaikkojen kehittyminen
- Tasapainoinen talous
- Työllistymistä ja kestävästä kehitystä tukevien hankkeiden koordinointi ja kehittäminen
- Vihreää taloutta ja kestävästä kehitystä tukevien rahoitusmahdollisuuksien kartoittaminen ja hakeminen

Taloudellinen näkökulma

- Budjetointi
- Tasapainoinen kasvu
- Pitkäjänteinen ja kestävä talouspolitiikka
- Tehokas omistajapolitiikka
- Ympäristötilinpäätös
- Työllisyysaste
- Energiatehokkuus

Vihreä lippu

OKKA
OPETUS, KASVATUS
JA KOULUTUS-
LOJEN SAATIO

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Hyvä arki asuu Hämeenlinnassa

Sosiaaliset ja kulttuuriset tavoitteet 2014-2020

- Kuntalaisdemokratian kehittäminen
Järjestöyhteistyön edistäminen.
- Kestävän kehityksen esiintuonti kaupungin
viestinnässä
- Elämänkaarimallin tukeminen palveluiden
kehittämisessä
- Monikulttuurisuusohjelman tukeminen
- Lapsiystävällinen kunta toimintamallin
käytössä.

Sosiaalinen ja kulttuurinen näkökulma

- Tasa-arvoiset laadukkaat palvelut ja
koulutus
- Monikulttuurisuus
- Eheä kaupunkirakenne
- Demokratia
- Lapsiystävällinen kaupunki

Vihreä lippu

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI
Hyvä arki asuu Hämeenlinnassa

Johtopäätökset

- Päätöstekstissä: Kestävän elämäntavan ohjelman huomioon ottaminen muussa ohjelmatyössä – matriisimainen ohjelma
- Kestävän elämäntavan ohjelmasta toiminnaksi – kriittisten menestystekijöiden ja vastuiden määrittäminen ja toimeenpano
- Kestävän elämäntavan edistäminen henkilöstön tekemillä pienilläkin ratkaisuilla – ekotukitoiminta

- **Jatkotyö**
- 16.12. KH
- 13.1.KV
- Kommentorille kaksi viikkoa
- Infon esittely 7.1.2013 – tiivis
- Aalborgin sitoumuksen yhteenvetotyö liitteenä KH,KV.

Lisätietoja

Taustatietoja

- Aalborg +10 Inspiring Futures 2004
(<http://www.sustainablecities.eu/events/aalborg-10-2004/>)
- Kestävää kehitystä koskevan ns. Aalborgin sitoumuksen peruskartoituksen jatkotoimenpiteet (Dnro KH: 2781/2006)
- Kymppi-hanke / Hämeenlinnan kaupunki

Lisätietoja:

- Kehittämispalvelut / Hämeenlinnan kaupunki
- Kymppi-hanke / Hämeenlinnan kaupunki

